

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Meddelanden från Skåne

Hansen, Folke

Fornvännen 23, 53-57

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1928_053

Ingår i: samlraa.se

egentliga plats, varigenom den kulturhistoriskt riktigaste synpunkten fått göra sig gällande.

Vid klosterkyrkans restaurering på 1890-talet insattes nya bänkar i tidens stil, bl. a. försedda med höga gavlar, vilka förlånade interiören en orolig och bizarr karaktär. Dessa gavlar ha nu avsågats, varigenom en betydligt lugnare och enhetligare rumsverkan ernåtts. Den från samma tid härrörande predikstolens baldakin har också till förmån för helhetsintrycket avlägsnats.

Alla de skilda arbeten, vilka här endast kunnat antydast, ha samverkat till att ytterligare försköna ett vårt lands vackraste kyrkorum.

Bertil Berthelson.

Meddelanden från Skåne.

I. Stenåldersgrav i V. Klagstorps socken.

En synnerligen intressant markgrav från yngre stenåldern har förf. undersökt i ett grustag å nr 16 i V. Klagstorps socken, Oxie härad. Under ett plant, nästan cirkelrunt röse av ganska stora kullerstenar låg ett tämligen väl bevarat

Fig. 34. Röse i enmansgrav från stenåldern från V. Klagstorp sn, Skåne.

skelett. Rösets diameter var c:a 1,8 m. (fig. 34), sett från söder. — Skelettet låg med huvudet åt ung. öster (någon dragning åt söder) och ansiktet vänt åt norr (fig 35). Orienteringen är så till vida märklig, att detta är den hitintills enda kända graven tillhörande båtyxkulturen i Skåne, där huvudet legat åt öster, eljest åt norr, samt ansiktet åt norr, eljest åt öster. — Invid huvudet lågo resterna av en illa skadad lerurna, med ornament i snörteknik (fig. 36). In-

Fig. 35. Skelett i enmansgrav från stenåldern från V. Klagstorp sn, Skåne

Fig. 36. Ornerade krukskärvor från enmansgravar från stenåldern (fig. 34—35).

Fig. 37. Vildsvinstand, ornerad och genom-borrad, benpryl, benringar samt tåled av människa.

Fig. 38. Bronssvärd från grav i Lackalänga sn, Skåne.

Fig. 39. Fibula av brons från grav i Lackalänga sn, Skåne.

Fig. 40. Bärnstenspärlor från järnåldersgrav i Bodarps sn, Skåne.

vid vänstra överarmsbenet lågo fem spånor och ett skrapliknande instrument av flinta. Mellan de parallellt liggande lårbenen påträffades en *ornerad*, med hål för upphängning genombruten vildsvinstand (fig. 37) och en liten 7 cm. lång benpryl (fig. 37). Tandens är 8 cm. lång. Invid vänstra foten lågo därjämte en hel och hälften av en andra ring av ben, diameter c:a 19 mm. (fig. 37). — Märkligt beträffande denna grav är förutom den nämnda orienteringen, de små ringarna av ben, som möjligen varit prydnader för tårna, samt i viss mån även den ornerade vildsvinstanden.

Fig. 41. Urna från järnåldersgrav i Bodarps sn, Skåne.

2. Bronsåldersgrav i Lackalänga socken.

Vid nyodling å Kävlinge cementgjuteris ägor, nr 13 Lackalänga, Torna härad, hade man å flat mark påträffat ett röse, som sedermera undersöktes av förf. Under det lilla, manslånga stenröset påträffades resterna av en äldre bronsåldersgrav, innehållande svärd och fibula av brons. Svärdet har helgjutet fäste och är c:a 60 cm. långt (fig. 38). Fibulan är mycket söndrig (fig. 39), c:a 11 cm. lång. Bygeln är smal, tvärräfflad. Den avslutas i huvudändan av en liten upprullning, ung. som å fig. 35 i SOPHUS MÖLLERS arbete, "*Bronzealderens Begyndelse og ældre Udvikling i Danmark*", Aarbøger 1909. I nåländan slutar bygeln i en äkta spiralplatta. Det är sålunda en fibula av typ med endast en spiralplatta, ett typologiskt led mellan den nordiska urfibulan utan spiraler och andra periodens tidigare fibulor med två spiralplattor. — I nämnda arbete framhåller S. MÖLLER, att det inte finnes något mellanled mellan nämnda fibulor, urfibulan och den hittills kända äldre andraperiods fibulan med två

spiralplattor. Det typologiska mellanledet är emellertid nu funnet. — S. MÜLLER framhåller vidare i nämnda arbete, att den äldre fibulan med spiralplattor väl kunde tänkas tillskrivas en nordens uppfinnare, men då intet mellanled är känt mellan urfibulan och den nämnda med två spiraler, så är detta ej sannolikt. Då nu ett typologiskt mellanled har påvisats, torde också frågan om den nordiska fibulans interna utveckling vara klarlagd. — Urfibulan glider omärkligt över i den fibulatyp med två spiraler, som är utgångspunkten för hela fibulaserien under bronsåldern.

3. Gravfält från järnåldern i Bodarps socken.

Under fornminnesinventeringen i Skytts härad år 1927 för Etnologiska föreningen i Lund tillvaratog förf. resterna av minst tre gravar från äldre järnåldern

Fig. 42. Järnkniv från grav i Bodarps sn, Skåne.

Fig. 43. Glaspärlor från grav i Bodarps sn, Skåne.

å nr 3 i Bodarps socken. — I en grav hade man för några år sedan funnit ett halsband av bärnsten, fig. 70. Det är i det närmaste identiskt med ett liknande halsband från en annan grav från samma gravfält, undersökt 1886 av intendent G. J. KARLIN, publicerat i "*Månadsbladet*" 1888. I sistnämnda grav påträffades vidare två spännen, nämnda arbete fig. 101—102, vilka tydligen visa, att graven är från tiden omkr. 300 efter Kr. födelse. — I Statens Historiska Museum finns även ett fynd med liknande bärnstenspärlor, inv. nr 11392, från Tottarps socken, ej långt från Bodarp. — Pärlorna äro av så karaktäristisk form, att man får anse som möjligt, att pärlorna i samtliga tre gravar utgått från samma mästars (jämf. WEDEL, *Bornholms Oldtidsminder og Oldsager* 1886, fig. 291).

Till den nu senast anträffade graven i Bodarp hör möjligen också kärlet fig. 41. — En andra grav innehöll en järnkniv (fig. 42), en söndrig urna samt 43 pärlor av glas (fig. 43). Från en tredje grav tillvaratogos rester av ännu en järnåldersurna.

De gjorda fynden, i allt 7 à 8 gravar, visa, att vi här haft ett stort gravfält från äldre järnåldern. Gravarna torde vara från tiden omkr. 300 efter Kr. födelse.

Folke Hansen.

